

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2018-09-18
Meddelad i Växjö

Mål nr
471-18
662-18

SÖKANDE

Almia AB, 559058-4610

MOTPART

Region Kronoberg

Ombud: Martin Dell och Sofie Olovsson
RosholmDell Advokatbyrå AB

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2018-09-19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 180870

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se
www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Region Kronoberg (Regionen) har genomfört en upphandling av ramavtal för bemanningstjänst av sjuksköterskor (bemanningstjänst – sjuksköterskor 17RK563). Upphandlingen har genomförts som ett förenklat förfarande i enlighet med LOU, där samtliga anbud som uppfyllde de obligatoriska kraven i upphandlingsdokumentet avsågs att antas som leverantörer. Regionen fattade ett tilldelningsbeslut den 22 januari 2018 där 16 av 46 leverantörer tilldelades kontrakt. Efter att ha genomfört en ny anbudsutvärdering fattade Regionen ett nytt tilldelningsbeslut den 14 februari 2018, genom vilket ytterligare två leverantörer tilldelades kontrakt. Av upphandlingsprotokoll framgår att Almia AB (Almia) anbud ej bedömts vara kvalificerat då anbudet inte uppfyller krav under punkt 1.8.5 ”[a]rbetsmiljö” i upphandlingsdokumentet då interna processer och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet inte beskrivits.

Almia ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på ett sådant sätt att bolagets anbud inte förkastas. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Regionen bestrider ansökan om överprövning.

VAD PARTERNA ANFÖR

Almia

Regionen har felaktigt och i strid med likabehandlingsprincipen förkastat bolagets anbud trots att det uppfyller samtliga obligatoriska krav. För det fall att bolagets anbud inte uppfyller alla krav i upphandlingen har kravet på arbetsmiljöarbete inte varit så klart och tydligt som transparensprincipen

kräver. På grund av upphandlingsfelen har bolaget lidit eller kunnat lida skada.

Bolaget har besvarat kravet under punkten 1.8.5 i en särskild bilaga. Bolagets beskrivning uppfyller kravet som det är formulerat. De materiella kraven på beskrivningen som framgår är att den ska (i) vara kortfattad, (ii) vara en beskrivning av företagets processer, (iii) innehålla namn på arbetsmiljöansvarig samt (iv) att rutin för hur arbetsplatsolyckor/arbetsplatsincidenter hanteras ska anges.

Att Regionen uttryckligen begärt en kortfattad beskrivning har gjort att bolaget har avgränsat sin beskrivning till endast de delar Regionen materiellt krävt. En icke kortfattad beskrivning skulle ju leda till anbudets förkastande. Det saknas i upphandlingen materiella krav på vad arbetsmiljöarbetet ska innehålla för rutiner eller processer. Det går då inte att kräva att beskrivningen uppfyller vissa särskilda rutiner eller processer så som Regionen gör gällande. Ett sådant förfarande strider mot proportionalitetsprincipen. Kravet avser endast en beskrivning av processer och inte av rutiner. Regionens motivering i den delen är således uppenbart grundlös.

Ytterligare fem anbud har förkastats på grund av det aktuella kravet. Att ”majoriteten” lämnat godtagbara anbud innebär inte att det har varit tydligt. Det är inte heller givet att alla godkända anbudsgivare har förstått kravet på samma sätt som Regionen. Det hade varit mycket enkelt för Regionen att hänvisa till AFS 2001:1 eller ange materiella krav för rutiner och processer motsvarande vad Regionen nu kräver. Bolaget har förhållit sig till vad Regionen uttryckligen har anfört i ljuset av den stränga praxis som gäller för tolkning av förfrågningsunderlag och anbud.

Regionen

Almia uppfyller inte angivna ska-krav under punkten 1.8.5 i upphandlingsdokumentet avseende arbetsmiljö. Bolagets svar beskriver inte vilka processer företaget har avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet och det anges överhuvudtaget inga rutiner, utan det är en allmänt hållen beskrivning. Utifrån svaret kan inte utläsas att Almia har några interna rutiner och processer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Det är tydligt att det med systematiskt arbetsmiljöarbete avses företagets arbete i enlighet med föreskrifterna från Arbetsmiljöverket systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) och att det således inte krävs någon mer ingående definition kring vad som avses med systematiskt arbetsmiljöarbete. Föreskrifterna gäller för alla arbetsgivare varför det bör vara tydligt för en anbudsgivare, som är insatt i lagar och föreskrifter avseende arbetsgivaransvaret, vad som avses med systematiskt arbetsmiljöarbete.

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa. Det är således rutiner och processer avseende detta som ska beskrivas i anbudet. Majoriteten av de 46 anbudsgivarna i upphandlingen har förstått vad som efterfrågas i kravet avseende systematiskt arbetsmiljöarbete varför det får anses vara tillräckligt tydligt beskrivet vad som avses under punkt 1.8.5 i upphandlingsdokumentet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Det åligger den part som gör gällande att en upphandlande myndighet brutit mot bestämmelserna i LOU att visa vilka omständigheter som ligger till grund för talan. Domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat. (Jfr RÅ 2009 ref. 69.)

Regionen har under punkt 1.8.5 i upphandlingsdokumentet ställt följande krav.

Anbudsgivaren skall ha interna rutiner och processer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Anbudsgivaren skall ge en kortfattad beskrivning av företagets processer gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vid begäran om upplysning från Region Kronoberg skall anbudsgivaren kunna styrka de i anbudet lämnade uppgifterna avseende arbetsmiljö.

Anbudet skall innehålla namn på anbudsgivarens arbetsmiljöansvarige.

Anbudsgivaren skall ange rutin för hur arbetsplatsolyckor/arbetsplatsincidenter hanteras och vilket stöd som anställd personal kan få i dessa situationer från arbetsgivaren.

Därtill framgår att anbudsgivaren ska beskriva ”*rutiner och processer för det systematiska arbetsmiljöarbetet*”.

Almia gör gällande *dels* att bolaget uppfyller kravet under punkt 1.8.5 i upphandlingsdokumentet, då det har bifogat det underlag Regionen efterfrågat genom den till anbudet bifogade bilagan, *dels* att kravets formulering står i strid med transparensprincipen.

Vid en samlad bedömning av det till anbudet bifogade dokumentet anser förvaltningsrätten att det inte kan anses motsvara de krav som ställts i upphandlingsdokumentet angående arbetsmiljö under punkt 1.8.5. Det är svårt att av dokumentet läsa ut om det finns processer och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet, än mindre hur processerna ser ut.

Förvaltningsrätten finner därmed att Almia inte har visat att Regionen felaktigt har förkastat anbudet. Det har inte heller framkommit att Regionen i övrigt har agerat i strid med de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Formuleringen av punkt 1.8.5 i upphandlingsdokumentet kan inte anses behäftad med sådan otydlighet att transparensprincipen åsidosatts, så som görs gällande av Almia. Sammanfattningsvis saknas därmed skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109/1D-LOU)

Jenny Ulfsdotter
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande: Sofie Bäckström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.